

Dosarul nr. 2ra-692/2022
2-19099235-01-2ra-18052022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (C. Valah)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

17 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ion Balan,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe
Acțiuni „Moldovagaz” împotriva lui Ion Balan cu privire la încasarea datoriei,
împotriva deciziei din 03 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 27 mai 2019, SA „Moldovagaz” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Ion Balan cu privire la încasarea datoriei în mărime de 73 135,35 de
lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, potrivit datelor din Registrul
bunurilor imobile, proprietar al bunului imobil din xxxxxxeste pârâtul Ion Balan,
conform procurii nr. 4246 din 28.04.2016, pârâtul are domiciliul la adresa
respectivă.

Prin hotărârea nr. 513 din 12.03.2013 emisă de Agenția Națională pentru
Reglementare în Energetică cu privire la modificarea condițiilor la licența SA
„Moldovagaz”, activitatea de furnizare a gazelor naturale la tarife reglementate în
mun. Chișinău din 01.01.2013 este transmisă de la titularul de licență SRL
„Chișinău-gaz”, titularului de licență pentru același gen de activitate SA
„Moldovagaz”.

SA „Moldovagaz” și-a executat obligațiile față de consumator integral, cu bună
credință, furnizând debitorului gaze naturale.

În baza drepturilor și obligațiilor prevăzute de Regulamentul pentru furnizarea
și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 415 din 25.05.2011
și Legea cu privire la gazele naturale nr. 123 din 23.12.2009, furnizorul și operatorul
de rețea este investit cu dreptul de a avea acces la echipamentul de măsurare precum
și să verifice, să constate dacă consumatorul respectă prevederile contractuale.

La data de 08 aprilie 2016, personalul operatorului de rețea SRL „Chișinău-

gaz”, a efectuat verificarea locului de consum din xxxxx, întocmind actul de control al echipamentului de măsurare, semnat inclusiv de Rusu Constantin, persoana care a încheiat contractul de furnizare nr. 850961 din 15.12.2008 pentru locul de consum respectiv și care a permis accesul angajaților SRL „Chișinău-gaz” la echipamentul de măsurare.

Operatorul de rețea, verificând locul de consum, a avut suspiciuni asupra integrității sigiliului aplicat la mecanismul de calcul din care motiv echipamentul de măsurare a fost demontat pentru a fi prezentat instituțiilor competente să efectueze constatarea tehnico-științifică, fiind documentat și întocmit Actul de demontare a echipamentului de măsurare corespunzător legislației (pct.123 din Regulamentul nr.415 din 25.05.2011).

La examinarea detaliată a echipamentului de măsurare specialistul a concluzionat că, la echipamentul de măsurare sigiliul uzinei producătoare s-a înlăturat, ulterior fiind instalat sigiliul confecționat artizanal (contrafăcut).

În consecință, s-a stabilit că consumatorul nu a respectat pct. 78 lit. j) din Regulament, care obligă consumatorul final să păstreze intact echipamentul de măsurare, sigiliile aplicate echipamentului de măsurare, alte dispozitive și instalații montate de operatorul de rețea la consumatorul final și să se abțină de la orice acțiuni ce duc la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale, să nu influențeze echipamentul de măsurare cu diferite mijloace tehnice în scopul denaturării rezultatelor măsurării volumelor de gaze naturale consumate.

Conform pct. 114 din Regulament, se interzice consumatorului final să intervină sub orice formă asupra echipamentului de măsurare, inclusiv în funcționarea lui și asupra sigiliilor aplicate.

SA „Moldovagaz” a adoptat decizia nr. 91 din 27.05.2016 privind încălcarea de consumatorul final a clauzelor contractuale, prin care s-a decis efectuarea calculului în baza sistemului paușal pe o perioadă de 12 luni, conform pct. 151 din Regulament, care prevede că dacă se constată încălcarea clauzelor contractuale de consumatorul final, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat, furnizorul este în drept să calculeze consumul de gaze naturale conform sistemului paușal, ținând cont de volumul facturat și achitat de consumator pentru perioada recalculării.

Fiind efectuată recalcularea consumului în baza sistemului paușal pentru o perioadă de 12 luni, suma recalculării a constituit 73 135,35 de lei.

Conform legislației aplicabile, consumatorul final este obligat să achite consumul de gaze naturale calculat prin aplicarea sistemului paușal dacă se constată că a încălcat clauzele contractuale ce a condus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale, iar calculul consumului de gaze naturale în aceste circumstanțe se efectuează potrivit Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale (art. 83 alin. (5) din Legea cu privire la gazele naturale, nr. 108 din 27.05.2016).

A înaintat pretenție în adresa pârâtului prin care a solicitat pe cale amiabilă achitarea sumei de 73 135,35 de lei în baza deciziei emise, aceasta fiind recepționată de pârât, fapt confirmat prin semnătura pe avizul de recepție, însă pretenția a fost lăsată fără soluționare.

Prin hotărârea din 17 august 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Moldovagaz” împotriva

lui Ion Balan privind încasarea datoriei, fiind încasată de la Ion Balan în beneficiul SA „Moldovagaz” datoria în sumă de 73 135,35 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 2 194,06 de lei cu titlu de taxă de stat, în total 75 329,41 de lei.

Prin decizia din 03 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Vladimir Kovali în interesele apelantului Ion Balan și s-a menținut hotărârea din 17 august 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, prima instanță a determinat corect și a stabilit circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, probelor prezentate s-a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, hotărârea judecătorească fiind legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale ale participanților la proces.

Colegiul a considerat justă concluzia primei instanțe privind temeinicia pretenției cu privire la încasarea datoriei în sumă de 73 135,35 de lei or, în urma inspectării locului de consum a gazelor naturale din 08.04.2016, s-a constatat cu certitudine că sigiliul uzinei producătoare a fost înlăturat cu instalarea sigiliului confecționat artizanal (contrafăcut) la echipamentul de măsurare a gazelor naturale, în acest sens fiind emisă decizia nr. 91 din 27.05.2016 privind încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul Ion Balan, cu calcularea consumului de gaze naturale după sistemul paușal, pentru o perioadă de 12 luni, din care rezultă suma de 73 135,35 de lei.

Instanța de apel a reiterat poziția instanței de fond, că în conformitate cu prevederile legislației în domeniu este interzis consumatorului final să intervină sau să influențeze echipamentul de măsurare cu diferite mijloace tehnice în scopul denaturării rezultatelor măsurării volumelor de gaze naturale consumate, în caz contrar furnizorul este în drept să calculeze consumul conform sistemului paușal.

Argumentele apelantului Ion Balan privind tardivitatea înaintării cererii de chemare în judecată au fost respinse or, decizia nr.91 în temeiul căreia s-a dispus calcularea datoriei după sistemul paușal a fost emisă la 27 mai 2016, acțiunea fiind înaintată de către SA „Moldovagaz” la data de 27 mai 2019, cu respectarea termenului de prescripție prevăzut de lege în acest sens. În același context Colegiul a apreciat critic declarațiile apelantului că termenul de prescripție urmează a fi calculat din data de 14 aprilie 2016, data întocmirii actului de depistare a încălcării clauzelor or, actul menționat este un act preparatoriu de constatare, în temeiul căruia ulterior s-a emis decizia SA „Moldovagaz” nr. 91 din 27.05.2016 prin care s-a decis efectuarea calculului consumului de gaze naturale prin metoda sistemului paușal pentru perioada de 12 luni.

La fel instanța de apel a apreciat critic argumentele apelantului privind lipsa contractului de furnizare a gazelor naturale încheiat cu apelantul Ion Balan or, anterior contractul a fost încheiat la 15.12.2008 cu o altă persoană, Russu Constantin, iar potrivit pct. 44 din Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 113/2019 din 19.04.2019, persoana fizică sau juridică care a obținut cu drept de proprietate un imobil este obligată să solicite furnizorului încheierea contractului de furnizare a gazelor naturale. În acest sens fiind reținut faptul că din actele cauzei Ion Balan a obținut dreptul de proprietate la 19.11.2009, iar potrivit pct. 44 din Regulament, furnizorul este în drept să ceară noului proprietar achitarea plății datorate pentru consumul de gaze naturale și/sau pentru consumul neînregistrat sau înregistrat incomplet din momentul dobândirii de

către acesta a dreptului de proprietate asupra imobilului respectiv, responsabil de intervenția în echipamentul de măsurare fiind Ion Balan.

Colegiul a considerat necesar de a respinge inclusiv și argumentele apelantului privind înaintarea cererii de chemare în judecată de către SA „Moldovagaz” împotriva unui pârât necorespunzător, având în vedere că Ion Balan este proprietarul bunului imobil, iar decizia nr. 91 din 27.05.2016, prin care s-a dispus efectuarea calculului consumului de gaze naturale consumatorului Ion Balan, nu a fost contestată de către apelantul Ion Balan, aceasta producând efecte juridice până în prezent.

La 26 aprilie 2022, Ion Balan a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, examinarea cauzei în ședință publică.

În motivarea recursului a manifestat dezacordul cu hotărârile instanțelor de judecată și a menționat că instanțele de judecată au interpretat în mod eronat legea.

A susținut că, actul de control al echipamentului este din 08.04.2016, raportul de expertiză este din 12.04.2016 și astfel, începutul curgerii termenului de prescripție este din 12.04.2016 și nicidecum 27.05.2016. Până la urmă grupul de lucru la 27.04.2016 a stabilit modalitatea de intervenire în contor și potrivit pct. 129/1 din Regulament până la 17.05.2016 avea obligația emiterii deciziei. Recurentul nu poate fi declarat vinovat de nerespectarea termenilor de procedură și de prescripție din partea intimatului. Prin admiterea acțiunii tardive instanța a admis violarea articolului 6 din Convenție, dreptul la un proces echitabil.

A indicat că, instanțele de judecată n-au examinat circumstanțele în ce perioadă a fost instalat contorul, de către cine și dacă recurentul a participat la instalarea și sigilarea lui. Recurentul s-a aflat peste hotarele țării începând cu anul 2004 și nu cunoaște cine și când a instalat și recepționat acest contor. Mai mult, operatorul de rețea este responsabil de instalarea, exploatarea, deservirea și verificarea metrologică periodică a echipamentelor de măsurare a gazelor naturale ale consumatorilor finali racordați la rețeaua de gaze naturale.

A menționat că reclamantul în instanța de fond a retras raportul de constatare tehnico-științifică nr. 238 din 12.04.2016 în calitatea de probă, astfel, soluția instanței de judecată a fost bazată pe o probă care nu a fost cercetată în instanța de judecată.

În circumstanțele în care a fost retrasă proba principală, instanța n-a solicitat prezentarea cărorva certificate sau confirmări de intervenire în contor. Instanța judecătorească a considerat un fapt dovedit, bazându-se numai pe declarația unui participant la proces în cazul în care în ședința de judecată sau prezentat suficiente înscrisuri care probează contrariul, probele puse la baza hotărârii sunt în mod vădit insuficiente, în dosar există probe contradictorii cu cea pe care instanța și-a întemeiat soluția, instanța n-a reflectat în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe.

A indicat că cererea de chemare în judecată a fost înaintată împotriva unui pârât necorespunzător or, prin materialele cauzei se confirmă că la data efectuării controlului echipamentului de măsurare consumator final era Ala Russu-Slobozeanu și Constantin Russu și nu Ion Balan. Astfel, în procesul-verbal al ședinței comisiei de lucru a SA „Moldovagaz” este invocată Slobozeanu-Russu ca reprezentant al consumatorului Russu C. Astfel, intimatul recunoaște că consumatorul final este

Russu C., însuși actul de demontare a echipamentului de măsurare fiind semnat de către Russu C.

Actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale a fost semnat de către Slobozeanu-Russu Ala la 14.04.2016, anume din această dată părțile au cunoscut circumstanțele încălcării fiind deja întocmit Raportul de expertiză nr. 238 din 12.04.2016.

Acțiunea în contencios administrativ privind contestarea actului administrativ a fost depusă de fiica Slobozeanu-Russu Ala care deși avea procură nu avea împuternicire de a depune acțiune în judecată.

A susținut că, este incorectă concluzia instanței de fond precum că pârîtul n-a contestat decizia intimatului în instanța de judecată or, nu dânsul nu cunoștea despre cazul dat și respectiv nu putea înainta acțiune în judecată. În schimb fiica proprietarului nefiind împuternicită a înaintat acțiune în judecată, care însă a fost respinsă deoarece a fost înaintată de o persoană neîmputernicită.

La 18 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs depusă către Ion Balan, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 175).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 03 februarie 2022.

La data de 22 martie 2022, a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 158), însă date privind recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul au fost declarat la 26 aprilie 2022, respectiv se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Ion Balan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ion Balan.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh